

**SVET
EVROPSKE UNIJE**

**Bruselj, 17. julij 2008 (25.07)
(OR. en)**

**11018/01/08
REV 1**

CONCL 2

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj: predsedstvo

Prejemnik: delegacije

Zadeva: **EVROPSKI SVET V BRUSLJU
19. in 20. JUNIJ 2008**

SKLEPI PREDSEDSTVA

Delegacije prejmejo revidirano različico sklepov predsedstva z zasedanja Evropskega sveta v Bruslju (19. in 20. junija 2008).

Pred zasedanjem Evropskega sveta je imel predsednik Evropskega parlamenta Hans-Gert Pöttering uvodno predstavitev, nato je sledila izmenjava mnenj.

LIZBONSKA POGODBA

1. Evropski svet se je seznanil s pripravljanim delom, opravljenim v skladu s sklepi, ki jih je sprejel decembra 2007.
2. Evropski svet se je seznanil z izidom referenduma o Lizbonski pogodbi na Irskem in ocenil razmere na podlagi začetne predstavitve predsednika vlade Irske Briana Cowena.
3. Evropski svet se je strinjal, da je za analizo razmer potrebno več časa. Opozoril je, da se bo irska vlada dejavno posvetovala doma in z drugimi državami članicami, da bi poiskali skupno rešitev, kako naprej.
4. Evropski svet je opozoril, da naj bi Lizbonska pogodba razširjeni Uniji omogočila učinkovitejše in bolj demokratično delovanje, ter ugotovil, da so parlamenti v 19 državah članicah pogodbo že ratificirali, v drugih državah članicah pa se proces ratifikacije nadaljuje¹.
5. Evropski svet se je strinjal s predlogom Irske, da bodo to vprašanje vnovič obravnavali na zasedanju 15. oktobra 2008, ko bodo razmislili o nadaljnjih korakih. Poudaril je, da je do takrat pomembno še naprej dosegati konkretne rezultate na različnih področjih politik EU, ki so ključna za državljane.

¹ Evropski svet se je seznanil s tem, da Češka ne more dokončati procesa ratifikacije, dokler ustavno sodišče ne bo dalo pozitivnega mnenja o skladnosti Lizbonske pogodbe s češko ustavno ureditvijo.

SVOBODA, VARNOST IN PRAVICA

6. Krepitev EU kot območja svobode, varnosti in pravice je prednostnega pomena za državljane. Evropski svet poziva Evropski parlament, Svet in Komisijo, naj si kar najbolj prizadevajo, da bi zagotovili hitro sprejetje pomembnih odprtih zakonodajnih predlogov na tem področju še pred koncem leta ali po potrebi pred koncem sedanjega zakonodajnega obdobja.
7. Evropski svet je lani decembra poudaril potrebo po prenovljeni politični zavezi, da bi oblikovali celovito evropsko migracijsko politiko. Od takrat je bil dosežen pomemben napredek, zlasti glede razvoja strategije integriranega upravljanja meja in okrepitve sodelovanja s tretjimi državami. V prihodnjih mesecih bi bilo treba prizadevanja na tem področju še okrepiti, da bi povečali učinkovitost in usklajenost migracijskih politik. Glede na to Evropski svet pozdravlja Komisijino predstavitev sporočila z naslovom "Skupna politika priseljevanja za Evropo: načela, ukrepi in orodja" ter z zanimanjem pričakuje prihodnji predlog francoskega predsedstva o paktu o migracijah in azilu.
8. Evropski svet poudarja prepletenost migracij, zaposlovanja in razvoja ter pomen spopadanja z glavnimi dejavniki nezakonitih migracij. Poziva Svet, naj okrepi delo, da bi sprejeli predlog o sprejemu državljanov tretjih držav zaradi zaposlitve visokokvalificiranih delavcev, predlog o sankcijah zoper delodajalce, ki zaposlujejo nezakonite priseljence, ter predlog o enotnem postopku obravnavanja vlog in skupnem nizu pravic za državljane tretjih držav.
9. Evropski svet pozdravlja sklepe Sveta iz aprila 2008 o praktičnem sodelovanju na področju azila ter sporočilo Komisije z naslovom "Politični načrt o azilu, celovit pristop k varstvu v vsej EU". Poudarja potrebo po nadaljnjem napredku v zvezi s prihodnjim skupnim evropskim azilnim sistemom, da bi ga lahko uresničili do leta 2010.

10. Evropski svet poudarja pomen nadaljnjega dela v zvezi z razvojem strategije integriranega upravljanja meja, vključno z obravnavo posebnih pritiskov, s katerimi se soočajo nekatere države članice, in spodbujanjem pravične delitve odgovornosti. Potreben je hiter napredek v zvezi s prihodnjim razvojem agencije FRONTEX, tudi z okrepitvijo operativnega usklajevanja. Da bi izboljšali upravljanje zunanjih meja, je treba začeti uporabljati sodobne tehnologije. Komisija je pozvana, naj do začetka leta 2010 pripravi predloge za sistem vstopa/izstopa in sistem za registrirane potnike. Evropski svet z zanimanjem pričakuje prihodnje študije in morebitne zakonodajne predloge o elektronskem sistemu za odobritev potovanj ter o oblikovanju evropskega sistema za nadzorovanje meja. Evropski svet poziva Komisijo, naj pospeši prizadevanja v zvezi s temi vprašanji in čimprej poroča o doseženem napredku ter nadaljnjih možnih korakih, da bi lahko kar najhitreje oblikovali in izvajali splošno strategijo.
11. Evropski svet ponovno izpostavlja potrebo po učinkoviti politiki vračanja in ponovnega sprejema oseb. Pozdravlja napredek, dosežen v zvezi s predlogom o skupnih standardih na tem področju, in poudarja pomen krepitve sodelovanja s tretjimi državami pri ponovnem sprejemu, tudi z izvajanjem obveznosti iz obstoječih instrumentov, v zvezi s tem pa izpostavlja potrebo po nujni sklenitvi sporazumov o ponovnem sprejemu z vsemi glavnimi državami izvora in tranzita.
12. Evropski svet potrjuje sklepe Sveta z dne 16. junija o krepitvi globalnega pristopa k vprašanju migracij in hkrati poudarja pomen nadaljevanja geografsko uravnoveženega dialoga, partnerstva in sodelovanja s tretjimi državami na področju migracij. Globalni pristop je treba nadalje razvijati, zlasti z razvojem konkretnih instrumentov, kot so misije za migracije, platforme za sodelovanje, partnerstva za mobilnost in migracijski profili. V zvezi s tem Evropski svet pozdravlja začetek pilotnih partnerstev za mobilnost z Zelenortskimi otoki in Republiko Moldavijo ter z veseljem pričakuje začetek dialoga o takšnem partnerstvu z Gruzijo in Senegalom. Komisija naj opravi oceno pilotnih partnerstev za mobilnost in najpozneje junija 2009 poroča o rezultatih.

13. Evropski svet ugotavlja, da je bil v preteklih mesecih dosežen pomemben napredek pri izvajanju Strategije EU za boj proti terorizmu, in poudarja, da je treba okrepiti prizadevanja v boju proti terorizmu ob doslednem spoštovanju pravne države in človekovih pravic. V zvezi s tem Evropski svet pozdravlja nov zagon, ki ga je izvajanje Strategije EU za boj proti terorizmu dobilo z nedavnim poročilom in priporočili koordinatorja EU za boj proti terorizmu. Komisijo poziva, naj čim prej nadaljuje z delom za preprečevanje radikalizacije in novačenja teroristov. Unija bi morala pri sodelovanju s tretjimi državami koristno prispevati k preprečevanju novačenja teroristov, zlasti z zagotovitvijo tehnične pomoči na področju izobraževanja, človekovih pravic, pravne države, civilne družbe in upravljanja. Komisija naj prizadevanja usmeri zlasti na države v severni Afriki in Sahelu ter na južnoazijske države.
14. Dostop pristojnih organov držav članic in agencij EU do ustreznih informacij je nujen za učinkovito preprečevanje terorizma in hudih kaznivih dejanj. Evropski svet zato poudarja potrebo po usklajenem in skladnem pristopu k izvajanju načela razpoložljivosti zaradi učinkovite uporabe informacijske tehnologije in informacijskih omrežij. Čeprav je bil dosežen dogovor o vključitvi določb o izmenjavi informacij iz Prümske pogodbe v zakonodajni okvir Unije, bi bilo treba ob ustreznem upoštevanju varstva osebnih podatkov preučiti tudi druge pobude za krepitev izmenjave informacij.
15. Marca 2008 je bila širitev schengenskega območja na devet novih držav članic dokončana z odpravo kontrol na notranjih zračnih mejah. To prispeva k večji stopnji mobilnosti, ne da bi vplivalo na varnost državljanov EU. Evropski svet pozdravlja začetek veljavnosti schengenskega pridružitvenega sporazuma s Švico in podpis protokola z Lihtenštajnom. Države članice in Komisijo poziva, naj tesno sodelujejo in dodelijo zadostna sredstva, da bi zagotovili delovanje SIS II septembra 2009. Komisijo poziva, naj predloži možne rešitve za dolgoročno upravljanje velikih sistemov IT na območju svobode, varnosti in pravice.

16. Evropski svet pozdravlja pobudo za postopno oblikovanje enotnega portala e-pravosodja EU do konca leta 2009.
17. Evropski svet ob opozarjanju na svoje sklepe iz junija 2007 o splošnem dogovoru glede okvirnega sklepa o boju proti nekaterim oblikam rasizma in ksenofobije pozdravlja prvo evropsko obravnavo zločinov, ki so jih zagrešili totalitarni sistemi, in potrjuje, da je ta proces treba nadaljevati.
18. Evropski svet pozdravlja dogovor, dosežen v zvezi z direktivo o kazenskoprnem varstvu okolja, ter napredek v zvezi z direktivo o onesnaževanju morja z ladij. Evropski svet vnovič poudarja pomen doseganja visoke ravni okoljskega varstva v vsej EU. Pozdravlja tudi hitro sprejetje okvirnega sklepa o krepitvi procesnih pravic pri sojenju v nenavzočnosti, s čimer se krepijo postopkovna jamstva na tem področju.
19. Nadaljevati je treba prizadevanja za okrepitev pravosodnega sodelovanja v civilnih zadevah, vključno z družinskim pravom, saj ima takšno sodelovanje lahko pozitiven učinek na državljane v njihovem vsakdanjem življenju. Sprejeti so bili pomembni pravni akti v zvezi z mediacijo v civilnih in gospodarskih zadevah, pravom, ki se uporablja za pogodbeno obligacijska razmerja, ter s starševsko odgovornostjo in varstvom otrok, kljub temu pa je potrebno še nadaljnje delo. Evropski svet zato poziva k sprejetju uredbe o preživninskih obveznostih pred koncem leta 2008 ter k hitri politični rešitvi vprašanja uredbe o pristojnosti in pravu, ki se uporablja v zakonskih sporih. Komisija naj do konca leta 2008 predloži predlog v zvezi z dedovanjem in oporokami.
20. Evropski svet poudarja, da je potrebno hitro nadaljnje ukrepanje na podlagi projekta za vzpostavitev skupnega referenčnega okvira za evropsko pogodbeno pravo.

21. Okrepiti je treba vlogo Eurojusta in Europolu ter sodelovanje med njima, da bi okrepili boj proti težjim oblikam čezmejnega kriminala. Evropski svet poudarja pomen dogovora, doseženega na seji Sveta aprila 2008 v zvezi s sklepom o ustanovitvi Europolu, ter poziva k njegovemu hitremu uradnemu sprejetju v skladu s časovnim načrtom, dogovorjenim junija 2007. Evropski svet poziva Svet, naj hitro zaključi z delom, da bi lahko pred koncem leta 2008 uradno sprejel osnutek sklepa Sveta o krepitvi Eurojusta.
22. Evropski svet poudarja potrebo po okrepitvi sodelovanja s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami (zlasti s Haaško konferenco o mednarodnem zasebnem pravu, Svetom Evrope in Združenimi narodi).
23. Evropski svet odločno podpira čim hitrejšo vključitev vseh držav članic EU v program ZDA za odpravo vizumov, da bi zagotovili popolno vzajemnost potovanja brez vizumov ter enako obravnavo vseh državljanov EU, kar že velja za državljane ZDA, ki vstopijo na ozemlje držav članic.
24. Evropski svet pozdravlja sedanja prizadevanja za okrepitev zmogljivosti Unije za obvladovanje nesreč in poudarja potrebo po usklajenem pristopu k obvladovanju nesreč. Svet, Komisijo in države članice poziva, naj hitro nadaljujejo delo.

POSLEDICE VISOKIH CEN HRANE IN NAFTE ZA POLITIKO

25. Nedavno dramatično povišanje cen osnovnih proizvodov je razlog za zaskrbljenost v sami EU, zlasti kar zadeva gospodinjstva z nizkimi prihodki, ter povzroča težave v tujini, zlasti državam v razvoju, ki so neto uvoznice hrane in/ali nafte. Gre za zapleten pojav s številnimi vzroki in posledicami, ki vplivajo na politike EU na vseh področjih. Evropski svet pozdravlja sporočili Komisije v zvezi s tem vprašanjem.
26. Unija je v kmetijskem sektorju že ukrepala, da bi ublažila pritisk na **cene hrane** s prodajo intervencijskih zalog, zmanjšanjem izvoznih nadomestil, odpravo obveznosti prahe za leto 2008, povečanjem mlečnih kvot in začasno odpravo uvoznih carin za žita, s čimer je izboljšala preskrbo in pomagala stabilizirati kmetijske trge.
27. Reforme skupne kmetijske politike (SKP) so postopoma okrepile njeno tržno naravnost, zmanjšale število ukrepov za nadzor preskrbe in kmetom EU zagotovile večjo odzivnost na spreminjanje cen. Pomembno je nadalje izboljševati tržno naravnost kmetijstva ter s tem kmetom EU omogočiti, da se bolje odzovejo na tržne signale, obenem pa zagotoviti pošteno konkurenco in krepi trajnostno kmetijstvo po vsej EU ter zagotoviti ustrezno oskrbo s hrano. Svet bo v okviru pregleda SKP razmislil o nadaljnjih ukrepih za obravnavo teh vprašanj.
28. Treba je nadaljevati delo v zvezi z inovacijami, raziskavami in razvojem na področju kmetijske proizvodnje, zlasti da bi okrepili njeno energetske učinkovitost, rast produktivnosti in zmožnost prilagajanja podnebnim spremembam.
29. Več držav članic uvaja kratkoročne ukrepe, da bi omilile posledice najnovejšega gibanja cen hrane za gospodinjstva z nizkimi prihodki. Da bi se izognili napačnim cenovnim signalom in preprečili širši posredni vpliv na plače in cene, morajo biti tovrstni ukrepi kratkoročni in ciljno usmerjeni.

30. Evropski svet pozdravlja pobudo Komisije, da v okviru pregleda enotnega trga preuči vprašanje omejevalnih predpisov v maloprodajnem sektorju. Pozdravlja tudi namero Komisije, da bo skrbno spremljala dejavnosti na finančnih trgih, povezanih z osnovnimi proizvodi, vključno s špekulativnim trgovanjem, in njihov vpliv na gibanje cen ter posledice za politiko. Komisijo poziva, naj mu poroča o tej zadevi še pred zasedanjem Evropskega sveta decembra 2008 ter razmisli o predlogih za ustrezne odzive politik, vključno z ukrepi, ki so namenjeni izboljšanju preglednosti trga.
31. Pomembno je zagotoviti trajnostno politiko za biogoriva z oblikovanjem trajnostnih meril za proizvodnjo biogoriv prve generacije in spodbujanjem razvoja biogoriv druge generacije, proizvedenih iz stranskih proizvodov. Treba je tudi hitro oceniti morebitne učinke na kmetijsko proizvodnjo hrane in po potrebi ukrepati, da bi odpravili pomanjkljivosti. Pripravila naj bi se tudi nadaljnja ocena okoljskih in družbenih posledic proizvodnje in porabe biogoriv, tako znotraj kot tudi izven Unije. V zvezi s tem Evropski svet poudarja pomen krepitve usklajevanja z mednarodnimi partnerji EU.
32. Visoke cene hrane obremenjujejo zlasti države v razvoju. Močno vplivajo na položaj najrevnejših prebivalcev sveta in ogrožajo napredek na poti k uresničitvi vseh razvojnih ciljev tisočletja. Evropska unija mora zato ukrepati z razvojnega vidika in vidika humanitarne pomoči. Evropski svet pozdravlja namero Komisije, da bo v okviru sedanje finančne perspektive pripravila predlog novega sklada za podporo kmetijstvu v državah v razvoju. Unija bo v svojih prizadevanjih tesno sodelovala z Združenimi narodi in drugimi mednarodnimi organizacijami ter v okviru politik in strategij partnerskih držav.
33. EU že zagotavlja pomembno pomoč v hrani in humanitarno pomoč na mnogih najhuje prizadetih območjih in bo sprostila ustrezna sredstva, s katerimi bo lahko poleg pomoči v hrani financirala "varnostne mreže" za revne in ogrožene skupine prebivalstva.

34. EU bo spodbujala bolj usklajen in dolgoročnejši mednarodni odziv na trenutno prehrabeno krizo, zlasti v okviru ZN, mednarodnih finančnih institucij in G8. Zato pozdravlja dejstvo, da je Generalna skupščina ZN ustanovila delovno skupino na visoki ravni za krizo zanesljivosti svetovne preskrbe s hrano. EU je odločena, da bo v celoti uresničila svoj del pri izvajanju deklaracije, o kateri so se dogovorili 5. junija 2008 v Rimu na konferenci FAO na visoki ravni o zanesljivi preskrbi s hrano.
35. EU bo svoj politični dialog s tretjimi državami uporabljala na pregleden način, da bi jih odvrnila od izvoznih omejitev za živila in prepovedi izvoza. To vprašanje bo sprožila tudi v STO in drugih ustreznih mednarodnih forumih. Poleg tega si bo EU še naprej prizadevala za sklenitev celovitega, ambicioznega in uravnoveženega dogovora v okviru pogajalskega kroga iz Dohe.
36. EU bo podprla odločen odziv glede preskrbe s kmetijskimi proizvodi v državah v razvoju, zlasti pa bo zagotovila potrebno financiranje za kmetijska proizvodna sredstva in pomoč za uporabo tržnih instrumentov za obvladovanje tveganja. Precej bo okrepila podporo javnim in zasebnim naložbam v kmetijstvo ter na splošno spodbujala države v razvoju, da pripravijo boljše kmetijske politike, ki bodo zlasti pripomogle k zanesljivi oskrbi s hrano in okrepile regionalno vključevanje. Posebna pozornost bo namenjena malim kmetom in večanju energetske učinkovitosti.
37. Evropski svet izraža zaskrbljenost zaradi nenehnega naraščanja **cen nafte in plina** ter družbenih in gospodarskih posledic, ki jih to prinaša. Lahko bi razmislili o ukrepih, s katerimi bi omilili posledice višjih cen nafte in plina za revnejše sloje prebivalstva, vendar bi morali biti ti ukrepi kratkoročni in ciljno usmerjeni. Evropski svet pozdravlja namero Komisije, da bo predlagala nekatere kratkoročne ukrepe, namenjene okrepitvi dolgoročnega procesa prestrukturiranja ribiškega sektorja. Izogibati se je treba izkrivljajočim davčnim in drugim intervencijam politik, saj preprečujejo potrebne prilagoditve gospodarskih subjektov. Evropski svet poziva prihodnje predsedstvo, naj v sodelovanju s Komisijo preuči izvedljivost in učinek ukrepov, s katerimi naj bi ublažili posledice nenadnih dvigov cen nafte in plina, ter poroča pred oktobrskim zasedanjem Evropskega sveta.

38. Takšen razvoj dogodkov poudarja nujnost hitrega sprejetja podnebno-energetskega svežnja, saj lahko mnogi njegovi elementi pripomorejo k ublažitvi razmer. Nadaljnja prizadevanja za povečanje energetske učinkovitosti in energetskih prihrankov ter večjo raznolikost virov oskrbe z energijo za EU so odločilnega pomena. Pri tem imajo pomembno vlogo zlasti nove tehnologije. Evropski svet poziva države članice, Komisijo in Evropsko investicijsko banko, naj podprejo ukrepe za spodbujanje naložb s strani gospodinjstev in industrije v energetsko učinkovitost in uporabo obnovljivih virov energije, pa tudi okolju prijaznejšo uporabo fosilnih goriv. Evropski svet poziva države članice in Komisijo, naj pospešijo izvajanje akcijskega načrta o energetske učinkovitosti iz leta 2006 ter razmislijo o njegovi morebitni reviziji. Seznanim je tudi s tem, da bo Komisija kmalu predstavila predloga za revizijo direktive o obdavčitvi energije in direktive o evrovinjeti.
39. V kratkem je treba preučiti tudi druge ukrepe, zlasti da bi spodbudili konkurenco na energetskih trgih, posodobitev prevoznih sistemov, vključno z razvojem alternativnih tehnologij, med drugim avtomobilov na električni pogon, ter izboljšali preglednost naftnih trgov, tudi v zvezi z zalogami nafte. Okrepiti bi bilo treba dialog z naftnimi in plinskimi družbami, državami proizvajalkami in državami v razvoju uvoznici, tako na evropski kot na mednarodni ravni, da bi zagotovili boljšo odzivnost ponudbe na potrebe trga ter izboljšali okvirne pogoje za naložbe v raziskovanje, proizvodnjo, rafinerijske zmogljivosti ter alternativne vire energije. V tej zvezi Evropski svet pozdravlja odločitev Saudove Arabije, da 22. junija v Džedi skliče srečanje držav proizvajalk in držav porabnic nafte.
40. Evropski svet je zlasti seznanjen z namero Komisije, da bo spremljala gibanje cen hrane in nafte v Evropi in svetu, ter z veseljem pričakuje poročilo o razvoju razmer, ki ga bo Komisija pripravila pred zasedanjem Evropskega sveta decembra 2008. Komisijo prav tako spodbuja, naj spremlja razvoj dogodkov na drugih trgih osnovnih proizvodov. Glede na celo vrsto sektorjev, ki jih prizadevajo visoke cene hrane in energije, Evropski svet poziva Svet GAERC, naj v zvezi s tem vprašanjem natančno spremlja delo v ustreznih sestavah Sveta in do oktobra 2008 poroča o napredku.

GOSPODARSKA, SOCIALNA, ZDRAVSTVENA IN OKOLJSKA VPRAŠANJA

41. Ob deseti obletnici zgodovinske odločitve o uvedbi eura in ustanovitvi Evropske centralne banke Evropski svet pozdravlja izredno uspešno prvo desetletje ekonomske in monetarne unije. Na podlagi tega uspeha je treba graditi naprej, da bi lahko reševali prihodnje gospodarske izzive. Evropski svet poziva Svet, naj v luči sporočila Komisije o "EMU@10" preudari, kako bi lahko okrepili izvajanje gospodarskega okvira za EMU in s tem zagotovili uresničitev vseh možnosti in koristi enotne valute.
42. Evropski svet čestita Slovaški, ker je po pristopu k EU dosegla konvergenco na podlagi trdnih ekonomskih in finančnih politik, ter pozdravlja njeno izpolnitev vseh konvergenčnih meril iz Pogodbe. V tem okviru pozdravlja tudi predlog Komisije, v skladu s katerim naj bi Slovaška 1. januarja 2009 sprejela euro.
43. Evropski svet ugotavlja, da mednarodni finančni trgi sicer kažejo znake stabilizacije, a so splošni pogoji še vedno nestabilni. Posodobljen celostni delovni načrt, sprejet oktobra lani kot odziv na finančne pretrese, se izvaja po načrtih in bi moral biti izpolnjen do konca leta 2008. Evropski svet poziva Svet, naj še naprej pozorno spremlja razmere.
44. EU bo še naprej igrala vodilno mednarodno vlogo na področju podnebnih sprememb in energije. Evropski svet pozdravlja napredek, ki je bil dosežen v zvezi z velikopoteznim globalnim in celovitim sporazumom o podnebnih spremembah za obdobje po letu 2012 na pogajanjih aprila 2008 v Bangkoku in junija 2008 v Bonnu. Pogajanja je treba pospešiti, da bi leta 2009 sklenili sporazum v Kopenhagnu, ki bi bil skladen z mejo 2°C. Da bi se lahko na spomladanskem zasedanju Evropskega sveta leta 2009 dogovorili o stališču EU, je Komisija pozvana, naj predloži obsežno strategijo za povečanje finančnih in naložbenih tokov za blažitev in prilagajanje kot odziv na akcijski načrt z Balijskega, vključno z mehanizmi za raziskave in razvoj na področju varne in trajnostne nizkoogljične tehnologije ter za njeno razširjanje in prenos.

45. Da bi Evropska unija ohranila vodilno vlogo in verodostojnost na mednarodni ravni, mora čimprej skleniti dogovor o podnebno-energetskem svežnju. Evropski svet zato pozdravlja dosednji napredek glede različnih predlogov v okviru podnebno-energetskega zakonodajnega svežnja ter poziva Svet, naj tesno sodeluje z Evropskim parlamentom, da bi dosegli dogovor v skladu z načeli in roki, določenimi na srečanju marca 2008. Evropski svet poziva Komisijo, naj čimprej predloži mehanizem za spodbujanje naložb držav članic in zasebnega sektorja, da se zagotovi, da se do leta 2015 zagotovi izgradnja in delovanje do 12 pilotnih obratov za proizvodnjo energije za široko potrošnjo z zajetjem in skladiščenjem ogljika, kakor se je dogovoril Evropski svet spomladi 2007. V tej zvezi Evropski svet ponovno potrjuje potrebo po usklajenih politikah in instrumentih, ki bi izkoriščali sinergije, povezane z energijo in podnebnimi spremembami, v vseh zadevnih gospodarskih sektorjih, med drugim v prometnem.
46. Evropski svet pozdravlja široko soglasje, doseženo glede bistvenih elementov svežnja zakonodajnih ukrepov za notranji energetski trg, zlasti pa glede vprašanja učinkovitega ločevanja dejavnosti oskrbe in proizvodnje od omrežnih storitev v sektorjih zemeljskega plina in električne energije. Evropski svet poziva Svet in Evropski parlament, naj dosežeta končni dogovor glede svežnja še pred koncem sedanjega zakonodajnega obdobja.
47. Evropski svet pozdravlja uspešen izid devetega zasedanja Konference pogodbenic Konvencije o biološki raznovrstnosti kot temeljni korak v smeri doseganja cilja za leto 2010.
48. Na podlagi političnih dogovorov, ki ju je Svet dosegel glede direktive o delovnem času in direktive o delovnih pogojih za začasne delavce, Evropski svet poziva Svet in Evropski parlament, naj skleneta uravnotežen končni dogovor glede obeh direktiv še pred koncem sedanjega zakonodajnega obdobja.

49. Evropski svet z zanimanjem pričakuje rezultate ocene obstoječih politik in instrumentov, namenjenih izboljšanju vključevanja romskega prebivalstva, ki jo bo opravila Komisija, ter konferenco na to temo, ki bo potekala septembra. Poziva Svet, naj to upošteva pri preučevanju revidirane socialne agende. Evropski svet bo o tem vprašanju ponovno razpravljal pred koncem tega leta.
50. Evropski svet poudarja pomen zmanjševanja vrzeli na področju zdravja in pričakovane življenjske dobe med državami članicami in znotraj njih ter dejavnosti preprečevanja na področju poglavitnih kroničnih nenalezljivih bolezni. V zvezi s tem pozdravlja sklepe Sveta o zmanjšanju bremena raka, ki lahko prispevajo k doseganju teh ciljev.
51. Evropski svet pozdravlja odločitev o izboru Budimpešte za sedež EIT. Inštitut bo tako lahko hitro začel s svojim delom za spodbujanje evropske inovativnosti. V zvezi s tem Evropski svet opozarja na sklepe predstavnikov držav članic, ki so se sestali na ravni voditeljev držav ali vlad 13. decembra 2003 v Bruslju; ti sklepi novim državam članicam dajejo prednost pri razporejanju sedežev prihodnjih uradov ali agencij Skupnosti. Sedeži prihodnjih uradov ali agencij bi morali biti predvsem v državah članicah, ki so k Uniji pristopile leta 2004 ali pozneje, pri tem pa bi ustrezno prednost morale imeti države članice, ki še ne gostijo nobenega urada ali agencije EU.

ZAHODNI BALKAN

52. Evropski svet vnovič potrjuje svojo polno podporo evropski perspektivi Zahodnega Balkana v skladu s solunsko agendo in deklaracijo iz Salzburga. Sklicujoč se na sklepe iz decembra 2006 Evropski svet poudarja, da lahko s hitrim napredkom gospodarskih in političnih reform ter z izpolnitvijo potrebnih pogojev in zahtev preostale potencialne kandidatke na Zahodnem Balkanu dobijo status države kandidatke, glede na njihove lastne dosežke, pri čemer je končni cilj članstvo v EU. Perspektiva EU ostaja ključnega pomena za stabilnost, spravo in prihodnost Zahodnega Balkana.
53. Stabilizacijsko-pridružitveni proces ostaja okvir za evropsko pot Zahodnega Balkana. Napredek, ki je bil v zadnjih letih dosežen na tem področju, zlasti s sklenitvijo stabilizacijsko-pridružitvenih sporazumov (SPS), je treba sedaj nadalje utrditi.
54. Evropski svet pozdravlja pomemben napredek pri omogočanju stikov med ljudmi za države regije. V zvezi s tem pozdravlja uspešen začetek dialoga o liberalizaciji vizumskega režima s Srbijo, Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo, Črno goro, Albanijo ter Bosno in Hercegovino na podlagi časovnih načrtov z jasnimi in uresničljivimi merili. Evropski svet hkrati potrjuje izjavo o Zahodnem Balkanu iz priloge.
55. Evropski svet ponovno poudarja pomen regionalnega sodelovanja in dobrih sosedskih odnosov. Pozdravlja preoblikovanje Pakta stabilnosti v Svet za regionalno sodelovanje in spodbuja regijo, naj nadalje okrepi regionalno lastništvo, o čemer je tekla razprava na nedavnem ministrskem srečanju Procesu sodelovanja v Jugovzhodni Evropi v Sofiji in na srečanju na vrhu v Pomorju.

56. Evropski svet poudarja, da so nadaljnji koraki **Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije** na njeni poti v EU možni do konca tega leta, če bo izpolnila pogoje iz sklepov Evropskega sveta iz decembra 2005, kopenhagenska politična merila in ključne prednostne naloge, opredeljene februarja 2008 v partnerstvu za pristop. V zvezi s tem se je Evropski svet seznanil s sklepi GAERC z dne 16. junija 2008. Vzdrževanje dobrih sosedskih odnosov, vključno z dogovorjeno obojestransko sprejemljivo rešitvijo vprašanja imena, ostaja ključnega pomena. EU pozdravlja zavezo **Albanije**, da bo zagotovila pogoje za svobodne, poštene in demokratične volitve, ki morajo biti organizirane v letu 2009. Podobnega pomena bodo tudi nadaljnja prizadevanja v zvezi z institucionalnimi zmogljivostmi javne uprave, bojem proti korupciji in organiziranemu kriminalu ter v sodstvu. Evropski svet se je seznanil z napredkom **Črne gore** in jo spodbuja, naj se še naprej posveča krepitvi upravnih zmogljivosti, boju proti korupciji in organiziranemu kriminalu, krepitvi institucij ter pravosodni reformi v skladu z ustavo. Da bi dosegli naslednjo stopnjo v odnosih z EU, morata Albanija in Črna gora doseči tudi prepričljive rezultate pri uspešnem uresničevanju SPS. Evropski svet pozdravlja nedavni podpis SPS z **Bosno in Hercegovino**, ki predstavlja pomemben korak te države na evropski poti. Bosna in Hercegovina mora še naprej in brez odlašanja izvajati reforme, zlasti glede izpolnitve ciljev in pogojev za preoblikovanje Urada visokega predstavnika v posebnega predstavnika Evropske unije (PPEU). Evropski svet se veseli oblikovanja nove vlade v Beogradu z jasno evropsko usmeritvijo, s katero bo poskrbela za izvajanje potrebnih reform. **Srbija** lahko na podlagi nedavnega podpisa stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma z EU pospeši svoje približevanje EU in tudi pridobi status kandidatke, takoj ko izpolni vse potrebne pogoje v skladu s sklepi GAERC z dne 29. aprila 2008. V skladu s sklepi Evropskega sveta iz decembra 2007 in sklepi GAERC z dne 18. februarja 2008 je Evropska unija še naprej zavezana, da bo imela vodilno vlogo pri zagotavljanju stabilnosti **Kosova**, tudi z EULEX Kosovo, PPEU in s prispevanjem v mednarodni civilni urad v okviru prisotnosti mednarodne skupnosti. EU pozdravlja poročilo generalnega sekretarja ZN o misiji UNMIK, in kakor je navedeno v tem poročilu, njegovo namero o preoblikovanju mednarodne civilne prisotnosti na Kosovu.

To bi olajšalo namestitve EULEX KOSOVO po celotnem Kosovu in omogočilo, da EU okrepi svojo operativno vlogo na področju pravne države. Evropski svet pozdravlja tudi zavezo Kosova načelom demokracije in enakopravnosti vseh njegovih državljanov, zaščiti Srbov in drugih manjšin, varstvu verske in kulturne dediščine pa tudi mednarodni prisotnosti. Evropski svet izraža podporo bližnji konferenci donatorjev ter spodbuja dvostranske in večstranske donatorje, da zagotovijo pomoč. EU ponovno izraža pripravljenost pomagati tudi pri gospodarskem in političnem razvoju Kosova, in sicer z jasno evropsko perspektivo ter v skladu z evropsko perspektivo za to regijo.

ZUNANJI ODNOSI

Razvojni cilji tisočletja

57. Leto 2008 bi moralo biti zaznamovano s preobratom pri pospeševanju skupnih prizadevanj za izkoreninjenje revščine v okviru trajnostnega razvoja, da bi se po vsem svetu zagotovila uresničitev vseh razvojnih ciljev tisočletja (MDG) do leta 2015. Glede na napredek, ki je bil dosežen v nekaterih državah in območjih, je Evropski svet prepričan, da so vsi razvojni cilji tisočletja še vedno uresničljivi v vseh regijah sveta pod pogojem takojšnjega skupnega in trajnostnega delovanja do leta 2015. Vendar pa je v zvezi z uresničevanjem razvojnih ciljev tisočletja resno zaskrbljen zaradi trendov v mnogih državah in regijah, zlasti v podsaharski Afriki.
58. EU bo še naprej imela vodilno vlogo kot največji donator na svetu in bo naredila vse potrebno, da zagotovi širokopotezen odziv, usmerjen k ukrepom, pred ključnimi dogodki v drugi polovici tega leta, pa tudi med njimi in po njih: tretji forum na visoki ravni o učinkovitosti pomoči (Akra, 2.–4. september), dogodek Združenih narodov na visoki ravni o razvojnih ciljih tisočletja (New York, 25. september) in mednarodna konferenca o financiranju za razvoj (Doha, 29. november–2. december).

59. Evropski svet v celoti potrjuje sklepe Sveta iz maja 2008, ki predstavljajo odločen skupni odgovor EU na globalne razvojne izzive. Predvsem v luči izpolnitve vseh razvojnih ciljev tisočletja EU ponovno odločno izraža svojo zavezo, da doseže skupni cilj 0,56 % URP/BND do leta 2010 in 0,7% URP/BND do leta 2015, kakor je določeno v sklepih Sveta iz maja 2005, sklepih Evropskega sveta iz junija 2005 in Evropskem soglasju o razvoju. Na podlagi teh zavez naj bi se uradna razvojna pomoč EU podvojila in v letu 2010 presegla 66 milijard EUR. Najmanj polovica tega skupnega povečanja bo dodeljena Afriki. Države članice spodbujamo, naj oblikujejo okvirne časovne načrte, ki bodo ponazarjali, kako nameravajo doseči dogovorjene cilje uradne razvojne pomoči.
60. EU bo izvedla temeljite reforme za izboljšanje učinkovitosti pomoči, in sicer z doslednim izvajanjem Pariške deklaracije o učinkovitosti pomoči iz leta 2005, Evropskega soglasja o razvoju in Kodeksa ravnanja EU o dopolnjevanju in delitvi dela iz leta 2007.
61. EU bo še naprej izboljševala skladnost politik za razvoj na dvanajstih področjih, določenih leta 2005, in zagotovila, da se načela usklajenosti politik za razvoj vključijo v mednarodni program za razvojne cilje tisočletja in učinkovitost pomoči.
62. EU bo v celoti izvajala strategijo EU za pomoč trgovini iz leta 2007, si prizadevala do leta 2010 doseči skupni letni cilj porabe 2 milijard EUR za pomoč EU, povezano s trgovino, (1 milijarda EUR od držav članic in 1 milijarda EUR od Evropske skupnosti) ter povečati celotno pomoč trgovini skladno s povečanjem celotne URP. Približno polovica povečanja skupne pomoči EU, povezane s trgovino, bo namenjena državam AKP.
63. Evropski svet pozdravlja agendo EU za delovanje glede razvojnih ciljev tisočletja. EU svojim partnerjem na področju razvoja predlaga, da se pridružijo tej agendi, v kateri so v časovnih okvirih opredeljeni specifični mejniki in ukrepi v okviru razvoja v korist revnih in v korist rasti na ključnih področjih, kot so zmanjševanje revščine in lakote, izobraževanje, zdravje, okolje, enakost spolov in krepitev vloge žensk, voda, kmetijstvo, zasebni sektor ter infrastruktura, ki bodo prispevali k uresničitvi razvojnih ciljev tisočletja do leta 2015.

64. EU je odločena zagotoviti učinkovit skupen odziv na nove razvojne izzive, ki so nastali zlasti zaradi podnebnih sprememb in visokih cen hrane. V zvezi s podnebnimi spremembami je EU odločena ustrezno pomagati državam v razvoju, zlasti revnim državam v razvoju, ki so najbolj prizadete zaradi podnebnih sprememb, da dosežejo trajno gospodarsko rast in se prilagodijo podnebnim spremembam v skladu z dogovorom, doseženem na Baliju, o začetku pogajanj, s katerimi naj bi dosegli globalni dogovor o podnebnih spremembah v Kopenhagenu leta 2009. EU si bo prizadevala za učinkovito izvajanje globalnega zavezništva o podnebnih spremembah iz leta 2007 in še zlasti za pridobitev zadostnih finančnih sredstev za spoprijemanje s podnebnimi spremembami in boj proti njihovim negativnim posledicam. V zvezi s tem bo EU med drugim ukrepala na podlagi predloga Komisije za globalni finančni mehanizem.

Barcelonski proces: Unija za Sredozemlje

65. Sredozemska regija je območje, ki je v političnem, gospodarskem in družbenem smislu temeljnega strateškega pomena za Evropsko unijo. Barcelonski proces je že od leta 1995 ključni instrument evro-sredozemskih odnosov in je omogočil močno spodbujanje večstranskega in dvostranskega sodelovanja. "Barcelonski proces: Unija za Sredozemlje" bo na podlagi preteklih uspehov in ob njihovi okrepitvi dal nadaljnji zagon odnosom med Unijo in Sredozemljem. Dopolnjeval bo sedanje dvostranske odnose, ki se bodo nadaljevali v obstoječih političnih okvirih.
66. Evropski svet pozdravlja sporočilo Komisije z dne 20. maja 2008 in zlasti predloge, da bi z novimi političnimi spodbudami, predvsem z vrhunskimi srečanji vsaki dve leti, odnosom EU s sredozemskimi partnerji dodali širšo politično in institucionalno razsežnost ter okrepili skupno odgovornost za partnerstvo z uvedbo skupnega predsedstva ob upoštevanju ustreznih določb pogodb.
67. EU bo na tej podlagi opravila vsa potrebna posvetovanja z vsemi evro-sredozemskimi partnerji, da bi lahko pripravili skupno izjavo, ki naj bi bila sprejeta na pariškem vrhu za Sredozemlje 13. julija 2008.

Vzhodno partnerstvo

68. Evropski svet pozdravlja predloge za razvijanje vzhodne razsežnosti evropske sosedске politike (ESP), katere namen je poglobiti politiko EU do vzhodnih partnerjev ESP v dvostranskem in večstranskem okviru.
69. Evropski svet se strinja, da je treba z diferenciacijo in individualnim pristopom pri vzhodnih sosednjih državah EU nadalje spodbujati regionalno sodelovanje med njimi, med EU in to regijo, pa tudi dvostransko sodelovanje med EU in vsako od teh držav, ter pri tem ohraniti značaj ESP kot enotnega in skladnega političnega okvira. Tako sodelovanje bi moralo imeti tudi dodano vrednost za sedanje in načrtovano večstransko sodelovanje v okviru in v zvezi z ESP, predvsem Sinergijo Črnega morja in Severno dimenzijo, ter ga dopolnjevati.
70. Zato Evropski svet poziva Komisijo, naj nadaljuje delo in Svetu spomladi 2009 predloži predlog o modalitetah Vzhodnega partnerstva na podlagi zadevnih pobud.

Druga vprašanja

71. Evropski svet pozdravlja spodbuden napredek, ki je bil dosežen pri izvajanju strategije Unije za novo partnerstvo s Srednjo Azijo, sprejete junija 2007. Z veseljem pričakuje nadaljnjo krepitev partnerstva Unije s Srednjo Azijo.

72. Evropski svet je še vedno globoko zaskrbljen zaradi razmer v Zimbabveju in ponovno poudarja, da mora bližnji drugi krog predsedniških volitev 27. junija potekati na miroljuben, svoboden in pošten način v skladu z mednarodnimi normami in standardi. Dosedanje nasilje, ustrahovanje in ukrepi proti NVO za prekinitev pomoči in mednarodnega dostopa do podeželskih območij še povečujejo strahove zimbabvejskega ljudstva in mednarodne skupnosti glede razmer, v katerih bodo potekale te volitve, ki so ključnega pomena za prihodnost te države. Evropska unija obžaluje, da je bila njena ponudba, da v Zimbabve napoti opazovalce volitev, zavrnjena. Odločilnega pomena je, da se prebivalci Zimbabveja udeležijo volitev ter da se njihovi glasovi preštejejo hitro in pregledno v skladu s pravili in standardi Južnoafriške razvojne skupnosti (SADC). Zimbabvejcem bi moralo biti omogočeno, da svobodno izberejo svojo prihodnost, kar bo odprlo pot politični stabilnosti države. Svobodna in poštena izvedba odločilnega kroga predsedniških volitev je ključnega pomena za rešitev sedanje krize. Evropski svet poziva SADC in Afriško unijo, da v Zimbabve čim prej napotita večje število opazovalcev volitev in zagotovita, da bodo tam ostali vse do zaključka volilnega procesa in uradne razglasitve rezultatov. Evropski svet ponovno poudarja, da je pripravljen sprejeti dodatne ukrepe proti odgovornim za nasilje. EU je pripravljena podpreti in ponovno sodelovati z demokratično, legitimno in reformam naklonjeno vlado Zimbabveja.
73. Evropski svet se je seznanil z razpravo na zasedanju Sveta GAERC 16. junija o razmerah v Sudanu. Globoko je zaskrbljen zaradi pomanjkanja sodelovanja sudanskih organov z Mednarodnim kazenskim sodiščem (MKS) in sudansko vlado poziva, naj konstruktivno sodeluje z MKS, EU in mednarodno skupnostjo. Evropski svet je pozval GAERC, naj še naprej pozorno spremlja razvoj dogodkov v Sudanu in razmisli o dodatnih ukrepih v primeru nepopolnega sodelovanja z ZN in drugimi institucijami, vključno z MKS.

74. Evropska unija je še vedno globoko zaskrbljena zaradi humanitarnih razmer v Burmi/Mjanmaru, ki so posledica ciklona Nargis. Pozdravlja prizadevanja ZN in držav ASEAN ter posledično povečanje pomoči, namenjene 2,4 milijona ljudem, ki jih je prizadel ciklon, oblasti v Burmi/Mjanmaru pa poziva, naj odpravijo vse obstoječe ovire za dostavo mednarodne pomoči. Evropski svet poudarja, da je zagotovitev humanitarne pomoči sicer prva prednostna naloga, vendar je hkrati resničen prehod Burme/Mjanmara v demokracijo pomembnejši kot kdajkoli prej. Globoko obžaluje odločitev oblasti Burme/Mjanmara o podaljšanju hišnega pripora Daw Aung San Suu Kyi ter ponovno poziva k izpustitvi vseh političnih zapornikov. Evropski svet obžaluje, da način izvedbe referendumov ni pripomogel k vključujočemu in preglednemu procesu nacionalne sprave, ki je edini način za doseg blaginje in stabilnosti v tej državi. Oblasti poziva, naj zagotovijo, da bodo volitve, napovedane za leto 2010, pripravljene in izvedene na način, ki bo prispeval k verodostojnemu in vse vključujočemu prehodu v demokracijo. V zvezi s tem Evropski svet pozdravlja osebno zavzetost generalnega sekretarja ZN in poudarja, da v celoti podpira njegovo delo v vlogi posrednika.
75. Evropski svet pozdravlja deklaracijo iz Lime, sprejeto na nedavnem vrhu EU-Latinska Amerika in Karibi, ter poudarja, da si je treba prizadevati za zaključek podregionalnih pogajanj do leta 2009.
76. Evropski svet potrjuje poročilo predsedstva o evropski obrambni in varnostni politiki (EVOP), ki vsebuje tudi mandat za prihodnje predsedstvo. Prav tako potrjuje letno poročilo o dejavnostih EU v okviru preprečevanja konfliktov, prihodnja predsedstva pa poziva, da nadgradijo znaten napredek, ki je bil dosežen, in s tem prispevajo k večji skladnosti, sposobnosti in aktivnosti Unije na tem področju.

77. Evropski svet ponovno potrjuje, da je spodbujanje in varstvo otrokovih pravic, zlasti otrok v oboroženih spopadih, prednostna naloga zunanjepolitičnega delovanja EU. Komisijo in države članice poziva, naj še naprej zagotavljajo skladnost, dopolnjevanje in usklajevanje politik in programov za človekove pravice, varnost in razvoj, da bi se lahko učinkovito, trajnostno in celovito odzvali na kratko-, srednje- in dolgoročne posledice, ki jih imajo oboroženi spopadi za otroke.
78. Evropski svet izreka priznanje prizadevanjem za uveljavljanje evropskega leta medkulturnega dialoga. V tem okviru priznava, da sta kulturno sodelovanje in medkulturni dialog dragocen sestavni del vseh ustreznih zunanjih politik, v skladu s priporočili konference z naslovom "Nove paradigme, novi modeli in kultura v zunanjih odnosih EU" in z delom, ki poteka v okviru Zavezništva civilizacij. Evropski svet poudarja pomen kulturnega sodelovanja pri obravnavanju političnih procesov in izzivov na podlagi dialoga s civilno družbo, pri spodbujanju stikov med ljudmi in krepitvi dobrososedskih odnosov.
-

IZJAVA O ZAHODNEM BALKANU

Veliko truda je bilo vloženega v to, da bi evropska perspektiva Zahodnega Balkana postala bolj oprijemljiva in prepoznavna za prebivalce po vsej regiji. Sklicujoč se na sporočilo Komisije "Zahodni Balkan: krepitev evropske perspektive" Evropski svet poudarja pomen naslednjih treh področij:

1) Razširitev politik Skupnosti na Zahodni Balkan in okrepitev regionalnega sodelovanja

Da bi poglobili sedanje sodelovanje med EU in regijo, ki ima evropsko perspektivo, in okrepili regionalno sodelovanje, Evropski svet:

- poziva k prizadevanjem za spodbujanje sodelovanja držav Zahodnega Balkana pri **programih in agencijah Skupnosti**;
- z veseljem pričakuje začetek pogajanj za pripravo **pogodbe o prometni skupnosti z Zahodnim Balkanom** in njeno čimprejšnjo sklenitev;
- priznava pomen učinkovitega izvajanja **Energetske skupnosti** v jugovzhodni Evropi;
- poudarja pomen **sodelovanja in reform na področju svobode, varnosti in pravice**, izmenjave izkušenj EU v boju proti organiziranemu kriminalu in terorizmu ter priporoča pripravo prve ocene ogroženosti zaradi organiziranega kriminala za jugovzhodno Evropo, ki jo bo koordiniral center SECI v Bukarešti;
- priznava pomen spodbujanja **pravosodnega sodelovanja v civilnih in gospodarskih zadevah**;
- pozdravlja napredek, dosežen pri povezovanju Zahodnega Balkana z mehanizmom Skupnosti **na področju civilne zaščite**, in poudarja namen Evropske komisije o nadaljnji krepitvi sodelovanja, tudi s predložitvijo pobude za zmanjšanje tveganja nesreč;
- priznava pomen preoblikovanja Pakta stabilnosti v **Svet za regionalno sodelovanje** in sodelovanja v okviru **Srednjeevropskega sporazuma o prosti trgovini** ter obljublja polno podporo tem oblikam sodelovanja, za katerega je odgovorna regija.

2) Lajšanje stikov med ljudmi in razvoj civilne družbe

Spodbujanje stikov med ljudmi na Zahodnem Balkanu in v EU je bistvenega pomena, saj omogoča boljše medsebojno razumevanje in spravo ter spodbuja načela, na katerih temelji EU. Zato Evropski svet:

- pozdravlja uspešen začetek dialoga o **liberalizaciji vizumskega režima**, kakor je navedeno v odstavku 54 sklepov Evropskega sveta;
- podpira namero Komisije, da bo zagotovila večje število **štipendij** za študente z Zahodnega Balkana v okviru programa Erasmus Mundus;
- priznava pomen "**Usmerjevalne raziskovalne platforme za Zahodni Balkan**". Poziva k nadaljnjemu sodelovanju na področju znanosti in raziskav;
- podpira vzpostavitev nove pobude v okviru instrumenta za predpristopno pomoč (IPA) za spodbujanje razvoja **civilne družbe** in dialoga na Zahodnem Balkanu ob hkratni krepitevi partnerstva in mreženja s sorodnimi organizacijami civilne družbe iz EU.

3) Gospodarski in družbeni razvoj ter krepitev dobrega upravljanja

EU bo še naprej tesno sodelovala z Zahodnim Balkanom za krepitev družbeno-gospodarskega razvoja in dobrega upravljanja ter bo podpirala nadaljnji napredek in reforme v tej regiji. S tem namenom Evropski svet:

- pozdravlja pobudo za vzpostavitev celovitega **investicijskega okvira za Zahodni Balkan** do leta 2010. Poziva k hitremu doseganju ciljev iz sklepov ECOFIN z dne 14. maja 2008;
- priznava delo, ki ga je opravila **Regionalna šola za javno upravo (ReSPA)**, in poziva k njenemu razvoju v polnopravno šolo;
- priznava temeljni **prispevek kulturnega sodelovanja** pri spodbujanju evropskih vrednot in medkulturnega dialoga na Zahodnem Balkanu, saj se tako utrjujejo demokratizacija, sprava in spoštovanje človekovih pravic.